

» ριωτισμός και τὰ προνόμια κατηργήθησαν, ἐ-
 » χομεν δὲ ἤδη ἀνάγκην νὰ ἐπισκευάσωμεν τὰς
 » λεωφόρους τοῦ κράτους, πρὸς εὐχερεστέραν εἰς
 » τὰ ὄρια μετακίνησιν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τῶν
 » στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν. Διατάξατε λοιπὸν
 » ὥστε πάντες οἱ εὐγενεῖς νὰ λάβωσιν ἀνὰ χεῖρας
 » σκαπάνην, καὶ κοφίνιον ἐπὶ τῶν γούτων, ἵνα
 » κατ' ἀγκαρείαν ἐργασθῶσιν εἰς τὴν ἐπισκευὴν
 » τῶν ὁδῶν. Δίκαιον εἶναι νὰ ὑποβάλῃ καὶ αὐ-
 » τοὺς ὁ λαὸς εἰς τὴν δουλείαν, δίκαιον εἶναι νὰ
 » αἰσθανθῶσι καὶ οὗτοι τὸ μέτωπον ὑγραινόμενον
 » ὑπὸ ἀχοφορικοῦ ἰδρώτος ».

Ἡ πρότασις αὕτη ἀπῆρσεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν,
 ἥτις παρέστησεν ὅτι ἡ ἀριστοκρατία καὶ τὰ προ-
 νόμια ἠδύναντο νὰ καταργηθῶσι διὰ νόμων καὶ
 ψηφισμάτων, οὐδεὶς ὅμως ἠδύνατο ν' ἀφαιρέσῃ
 ἀπὸ τῶν εὐγενῶν τὴν ἐκ τῆς ἀνατροφῆς ὑπερο-
 χήν, ἀδύνατον δὲ ἦτο νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτοὺς
 ἐν Γαλλίᾳ ὅπως ὁ Μάριος ἐν Ῥώμῃ.

Ταῦτα ἀκούσας ἐφύραξεν ὁ Ἰακωβῖνος « Ὁ
 » Μάριος, ἀνακράζει, ἦτο πολιτικὸς ἀνὴρ, ὑμεῖς
 » δὲ οὐδέποτε ἔσεσθε τοιοῦτοι. Διστάζετε νὰ τα-
 » πεινώσῃτε τοὺς εὐγενεῖς. Οὗτοι θέλουσι φάγει
 » καὶ ὑμᾶς καὶ τὴν ἐπανάστασιν. Ἀποσύρομαι
 » τῆς ἐπιτροπῆς ».

Ταῦτα εἰπὼν ἀνεχώρησε μετ' ὀλίγον διὰ τινα
 παρὰ τῷ στρατῷ ἐντολήν. Ἐν τῷ συγγράμματι
 τοῦ Φλωρῆ εὐρίσκομεν ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῶν κατὰ
 καιροὺς ἐκδρομῶν τοῦ νέου ὀρεσίου εἰς τὰ ἀρκτι-
 κα στρατόπεδα, εἰς ὧν τὴν διοργάνωσιν συνήρ-
 γησε, φαίνεται, οὐκ ὀλίγον· ὁ δὲ συνοδεύων αὐ-
 τὸν Levasseur, καὶ τοι ἀντίζηλος, ἀναγκάζεται
 νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Σαὶν-Ζούστ ἐκέκτητο ὥς
 οὐδεὶς ἄλλος τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα προσόντα,
 ἀκάμπτον δηλαδὴ σταθερότητα, ἐπιμονὴν καὶ ζῆ-
 λον ἀπαράμιλλον. Τίς ὁ παρὰ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ ἀ-
 νευρίσκων τοιαῦτα τόλμης καὶ ἱκανότητος ἔχον
 δύναται νὰ μὴ θρηνήσῃ τὴν δυστυχίαν τῶν και-
 ρῶν ἐκείνων, ὅτε τόσοι ἄλλοι ἀνήλικες, παρ' ὧν
 πολλὰ ἠδύναντο νὰ ἐλπίσῃ βραδύτερον ἢ πατέρις,
 προώρως χειμασθέντες ὑπὸ τῆς πολιτικῆς θυέ-
 λης, κατέστησαν θορία πρὶν λάβωσι καιρὸν νὰ γί-
 νωσιν ἄνδρες; Πολλὰκις ἀνελίσσοντες τὴν ἱστο-
 ρίαν, εὐρίσκομεν τραχεῖς τὸν χαρακτήρα καὶ ἀ-
 μειλίκτους ἄνδρας, τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποκα-
 τάστασιν τῆς τάξεως καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρω-
 πότητος συντελέσαντας. Τοιοῦτοι ὑπῆρξαν ὁ Ρισ-
 λιώ, ὁ Λουβουὰ καὶ ὁ Κρομουέλλ. Ἀλλὰ τοῦ Σαὶν-
 Ζούστ τὸ ὄνομα, καὶ πλείονα παρ' αὐτῷ πρὸς

τοὺς ἄνδρας τούτους ὁμοιότητα εἰ εὐρίσκομεν, ἀδύ-
 νατον εἶναι νὰ κατατάξωμεν μεταξὺ τῶν ὀνομά-
 των ἐκείνων, ἅτινα σέβεται ἡ ἱστορία καθότι
 εἰ πέρ τις καὶ ἄλλος ἀπ' ἀρχῆς ἐν τῷ ἐγκλήματι
 ἔζησε καὶ ἐτελεύτησεν.

Ἡ συμπεριφορὰ αὐτοῦ κατὰ τὴν 9 Θερμιδῶρ,
 ὅτε ἠττηθεὶς ἦγετο εἰς τὴν καταδίκην, ὑπῆρξε
 ψυχρὰ καὶ καταφρονητική. Οὐδ' ἀπαξ ἤνοιξε τὰ
 χεῖλη κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου ὥρας· ἀλ-
 λ' ἀπαθὴς καὶ ἀνάλγητος διέμεινεν εἰς τὰς
 ὕβρεις καὶ βασάνους, οὔτε ὑπ' ὀργῆς, οὔτε ὑπὸ
 λύπης ἢ μεταμελείας καταληφθεὶς. Πρὸ πολλοῦ
 ἤδη ἔλεγε « Ἰνωρίζω ποῦ ὑπάγω », ἀφικόμενος δὲ
 εἰς τὸ τέρμα, ἀπέθανεν ὅπως εἶχε ζῆσει, ἀπρόσιτος
 εἰς πᾶν αἶσθημα ἀνθρώπινον.

Ποῖον ἤδη ἠθικὸν συμπέρασμα δυνάμεθα νὰ
 ἐξαγάγωμεν ἐκ τοῦ ἐγκληματικοῦ βίου καὶ τοῦ
 καθημαγμένου θανάτου τοῦ νεανίσκου τούτου, τε-
 λευτήσαντος εἰκοσιπενταετοῦς; Ποῖον ἄλλο πα-
 ρ' ὅτι αἱ ἐπαναστάσεις ὀλέθριαι πρὸ πάντων εἶναι
 ὡς παρέχουσι πολλάκις ὄπλον φοβερόν, τὴν ἐξου-
 σίαν, εἰς χεῖρας ἀσθενεῖς καὶ τῆς χρήσεως αὐ-
 τοῦ ἀπείρους, αἵτινες πληγὰς ἀσκόπους τῆδε κά-
 κεισε καταφέρουσι, μέχρις οὗ ὑπὸ τοῦ περιρρέον-
 τος αἵματος κατακλυσθῶσι. Τόσῳ δὲ ἀσθενῆς
 καὶ τῇ τοῦ πίθηκος παρεμφερῆς εἶναι ἡ ἀνθρω-
 πίνη φύσις, ὥστε ὁ Σαὶν-Ζούστ εὔρε μισητὰς καὶ
 θιασώτας. Πολλοὶ ἄφρονες νέοι καὶ γέροντες μωραν-
 θέντες ἀνῆρτησαν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ των, μεταξὺ
 τῶν ἀγίων των εἰκόνων, τὸ αἰμόφυρτον ὁμοίωμα
 τοῦ ἀπαισίου τούτου παιδός, ὑπὲρ οὗ οὐδ' αὐτὸν
 τοῦ ἀναγνώστου τὸν οἶκτον τολμῶμεν ἡμεῖς νὰ
 ἐπικαλεσθῶμεν.

E. A. ΡΟΪΔΗΣ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδ. 14.)

Ἡ λύπη ὑπῆρξε λίαν σφοδρὰ διὰ τὴν ἡλικί-
 αν τῆς, ὁ δὲ ἱατρός ὁ ἐπισκεφθεὶς αὐτὴν διέ-
 γνωνεν ὅτι ἂν καὶ ἡ ἀσθένεια δὲν ἦτο θα-
 νατηφόρος ἤθελεν εἶναι ὅμως μακρὰ καὶ ὀδυνηρά.
 Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ ὀρφανὴ νέα μεταβλήθεισα καὶ
 αὕτη εἰς νοσοκόμον, παρέχουσα πᾶσαν ἐπιμέλειαν
 πρὸς τὴν ἀγαθὴν κυρίαν Δημαρὰ, καὶ ἐνεργού-
 σα συνήθως καὶ ὑπὲρ δύναμιν. Ἡ Ἐλίξ κληρονό-
 μος τοῦ κάλλους τῆς μητρὸς τῆς, εἶχε κληρονομή-

σει καὶ τὴν καρτερικότητά της· ζῶσα εἰκὼν τῆς Ἑλένης τὴν ἀντεπροσώπευσ καὶ κατὰ τὰ κάλλη καὶ τὴν καρδίαν.

Ἐπὶ ἑξ ἡδὴ μῆνας ἡ κυρία Δημαρᾶ ἦν κλινήρης, ἡ δὲ μικρά της περιουσία εἶχεν ἐξαντληθῇ· ματαίως αἱ φίλαι της τῇ παρίστωνν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓν νοσοκομεῖον διὰ νὰ ἔχῃ πᾶσαν περιποίησιν, ἡ ἀγαθὴ γυνὴ δὲν ἤθελε ν' ἀποφασίσῃ τοῦτο. Τὸ νοσοκομεῖον τῇ ἐπροξένοι κακὴν ἐντύπωσιν, ὅχι διότι δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, ἣν παρέχουσιν ἐν αὐτῷ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ διότι δὲν ἐπεθύμει νὰ ἀφήσῃ τὴν κατοικίαν εἰς ἣν πρὸ πολλῶν ἐτῶν κατώκει, τὰ παλαιὰ ἐπιπλά της ἀφ' ὧν δὲν ἤθελε ν' ἀπομακρυνθῇ· δὲν ὑπέφερε προσέτι νὰ μὴ μανθάνῃ τὴν ὥραν ἀπὸ τοῦ παλαιῶν ὠρολόγιόν της, ὅπερ εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν πατέρα της, καὶ νὰ μὴ πίνῃ τέλος εἰς τὸ ἀργυροῦν ποτήριον, δῶρον τοῦ μακαρίτου συζύγου της.

Ἀλλὰ πῶς ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν Ἑλίξαν ἣν πρὸ ἑξ ἐτῶν εἶχεν ἀκαταπαύστως πλησίον της; Μία ἐκ τῶν μεγαλητέρων ἐπιθυμιῶν της ἦτον νὰ κλεισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς καλῆς ταύτης κόρης, καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ τῇ ἐμπιστευθῇ, καθ' ἣν στιγμήν ὁ θεὸς ἤθελε τὴν μετακαλέσει, τὸ μυστικὸν τῆς γεννήσεώς της. Ὅθεν τῇ ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ τὴν βλέπῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, νὰ μὴ ἀπολαμβάνῃ τὰς γλυκεῖας θωπείας της, καὶ νὰ μὴ δέχεται τὸ ἱατρικὸν ἀπὸ τὰς χεῖράς της.

Ἐν τούτοις τὰ τελευταῖα χρηματικὰ μέσα τῆς ἀγαθῆς χήρας εἶχον ἐξαντληθῇ· ἡ δυστυχὴς Ἑλίξα ἐλυπεῖτο διότι ἡ ἡλικία της δὲν τῇ ἐπέτρεπε νὰ ἐργασθῇ ὅπως βοηθήσῃ ἐκείνην, παρ' ἧς πρὸ ἑξ ἐτῶν περισθάλπετο· μόνον καταφύγιον εἶχον ἀκόμη τὸ ἀργυροῦν ποτήριον, τὸ ὅποιον ἀπεφάσισαν νὰ πωλήσουν, ὅπως πληρώσωσι τὸ ἀναποφύκτως ἀναγκαῖα ἱατρικὰ, ὅτε ἡμέραν τινὰ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἡ χαρίσσα Ἑλίξα μετ' ὀφθαλμοὺς ἀκτινοβολούντας. « Καλὴ μου μήτηρ, εἶπεν, δὲν θέλεις μεταβῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ μας εὐρισκομένη θέλεις ἀπολαμβάνει τὰ πρὸς θεραπείαν καὶ περιποίησιν σου ἀναγκαῖα. — Πῶς δύναται νὰ κατορθωθῇ τοῦτο Ἑλίξα μου; — Σήμερον τὴν πρωῒαν ἐξερχομένη τῆς ἐκκλησίας ὅπου ὑπῆγα νὰ παρακαλέσω ὑπὲρ σοῦ τὸν Θεόν, ὅπερ κάμνω συνήθως, συνήντησα τὴν ἀγαθὴν μοναχὴν Ἀμαλίαν, ἣν γνωρίζεις καὶ ἡ ὁποία με ἐδίδάξε τὴν ἱερὰν κατῆχησιν. Πρὸ πολλοῦ ἐγνώ-

ριζε τὴν ἀσθενείαν σου, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν συγκατηριθμεῖσο μεταξὺ τῶν ἐνδῶν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ τι ὑπὲρ σοῦ. Ἑλίξα, με εἶπεν, εἰσελθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσευχήθητι ὑπὲρ ἐκείνου ὅς τις στέλλει πρὸς τὴν μητέρα σου, χωρὶς νὰ μεταβῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τὰ μέσα τῆς θεραπείας της. — Ὑπὲρ τίνος νὰ προσευχηθῶ, τῇ εἶπον, ἀδελφὴ μου; — Ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος, τέκνον μου, ὅστις δὲν θέλει ἕνεκα τῆς ἀσθενείας των οἱ πτωχοὶ νὰ ἐγκαταλείπωσι τοὺς συγγενεῖς των καὶ τὰς περιποιήσεις αὐτῶν. Ὑπαγε ἀφοῦ προσευχηθῇς εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἐλεημοσυνῶν καὶ εἰπὲ ὅτι ἀσθενεῖ ἡ μήτηρ σου· εἰς ἱατρὸς θέλει τὴν ἐπισκεφθῇ δωρεάν καὶ ὅ,τι ἱατρικὸν διατάζει, ἔλθε νὰ τὸ λάβῃς παρ' ἡμῶν. Προσυχθήθην ἀπὸ καρδίας καὶ ἐπραξα ὡς με παρήγγειλεν ἡ ἀγαθὴ Ἀμαλία, μετ' ὀλίγον δὲ θέλει ἔλθαι ὁ ἱατρός. — Εὐχαριστῶ, τέκνον μου, ἀνέκραξεν ἡ Κ. Δημαρᾶ ἐναγκαλισθεῖσα τὴν Ἑλίξαν, καὶ σὺ Θεέ μου δέχθητι τὰς εὐχρινεῖς μου εὐχαριστίας δι' ἐκείνον ὅστις τόσον καλῶς αἰσθάνεται τὰς δυστυχίας τῶν πτωχῶν καὶ τρέχει πρὸς ἀνακούφισίν των.

Μόλις ἐτελείωσε τὴν ὁμιλίαν της ἡ Κ. Δημαρᾶ, καὶ ὁ ἱατρός περὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ἡ νεάνις εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον. Ἦτον ἀνὴρ τεσσαρακοντούτης καὶ ὅμως ἡ κόμη του εἶχε λευκανθῇ λίαν προῶρως, οἱ δὲ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του μεμαραμένοι ὡς ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν θλίψεων, ἐδείκνυνον ζωὴν ἀφιερωθεῖσαν εἰς τὴν σπουδὴν. Ἡ φυσιογνωμία του ἐν τούτοις ἦτον καλὴ, καὶ ὅτε ἠρώτησε τὴν Κ. Δημαρᾶ περὶ τῆς ἀσθενείας της, ἡ φωνὴ του, γλυκεῖα καὶ ἀρμονικὴ, ἀρίστην ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν.

Ἡ ἀσθενὴς διηγήθη εἰς τὸν ἱατρὸν τοὺς πόνους της, οὗτος ὅμως τὴν διέκοψεν· ἡ καρδία σας μᾶλλον τοῦ σώματός σας πᾶσχει, τῇ εἶπε· σφοδρὰ συγκίνησις, μεγάλη λύπη ἐπενήργησαν ἐπὶ τῆς ὑγείας σας· εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχητε εἰς ἐμὲ πλήρη ἐμπιστοσύνην, καὶ σὰς ἐγγυῶμαι περὶ αὐτῆς· θεωρήσατέ με ὡς φίλον καὶ εἰπέτε μοι ὅλα τὰ παθήματά σας καὶ πρὸ παντός τὴν πηγὴν αὐτῶν.

Ἐνῷ ὁ ἱατρός ἐκάθησε διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν Κ. Δημαρᾶ, ἡ Ἑλίξα, ἥτις μέχρι τοῦδε ἔμεινεν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου ἔχουσα τὴν ὄψιν κεκαλυμμένην ὑπὸ τοῦ ἐργοχείρου της, ἐπροχώρησεν εἰς τὴν κλινὴν τῆς μητρὸς της ὅπως ὑψώσῃ τὸ προσκεφάλαιον αὐτῆς. Πρώτην τότε φορὰν εἶδεν ὁ ἱατρός τὸ ὠραῖον τῆς πρόσωπον καὶ ἐξεπλάγη ἐκ τοῦ κάλλους της· κατόπιν ἐξετάζων τοὺς χαρα-

κτῆρας της ἐγένετο ἐπὶ μάλλον σκεπτικώτερος ἢ ὅψις τῆς Ἑλίζας τῷ ἀνεμίμνησκε φαίνεται παρελθόν τι ἔσυρε χαλκογράφημά τι ἐκ τοῦ στήθους του καὶ τὸ παρέβαλε πρὸς τὴν νεάνίδα, ἐπειτα μετὰ τινὰ σκέψιν ἀποτανθεὶς πρὸς τὴν Κ. Δημαρᾶ « Ὀνομάζεσθε, τῇ εἶπε, Κυρία Δημαρᾶ ἡ νεάνις αὕτη εἶναι ἐγγονή σας; ὁ Θεὸς μοι ἠρνήθη τὴν εὐτυχίαν νὰ γίνω μήτηρ, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἱστορία τῆς Ἑλίζας εἶναι ἀναμειγμένη μετὰ τὰς δυστυχίας μου, ἡ δὲ θετὴ αὕτη θυγάτηρ μου θὰ ἔχη μετ' ὀλίγον ἴσως χρειᾶν προστάτου, δύναμαι νὰ σας εἰπῶ περὶ αὐτῆς ὅ,τι ἡ δυστυχὴς μήτηρ της Ἑλένη μοι διηγήθη ἐπὶ τῆς νεκρικῆς αὐτῆς κλίνης.—Ἑλένη ὠνομάζετο ἡ μήτηρ της; εἶπεν ὁ ἱατρός πλησιάζων πρὸς ἑαυτὸν τὴν Ἑλίζαν.—Ναί, κύριε, ὠνομάζετο Ἑλένη Φερτέ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο διατάραξε τὸν ἱατρὸν ἠγέρθη θακρῶν, αἱ δὲ χεῖρες του ἐξήτουν τὴν ξανθὴν κεφαλὴν τῆς Ἑλίζας, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὁποίαν διήγειρε συγκίνησιν ἑλολυγμοὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθον τοῦ στήθους αὐτοῦ, καὶ « Θεέ μου, ἀνέκραξε μετὰ πολλῆς συγκινήσεως, μὴ μοῦ προξενῇς ἀπατηλὴν χαρὰν, διότι θὰ με φέρῃ εἰς τὸν τάφον. » Καταπραυνθεὶς ὀλίγον εἶπεν εἰς τὴν Κ. Δημαρᾶ « Συγχωρήσατέ μοι, κυρία, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὴν λύπην μου· τὸ ὄνομα ὅπερ ἐπροφέρετε διηγείρεν ἐν ἐμοὶ ἀνάμνησιν παρελθοῦσαν μὲν ἀλλ' οὐχ ἥττον δεινὴν. Γνωρίζετε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς νέας ταύτης; —Ὁχι, κύριε, ἡ Ἑλένη μοι τὸ ἀπέκρυπτε πάντοτε. Ὑπομείνατε ἡμῶς ὀλίγον, ἡ Ἑλίζα θέλει σας δώσει τὰ ἔγγραφα τῆς ἀτυχοῦς μητρός της, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ τῆς δώσω πολὺ κατόπιν· φέρει καὶ ἐν εἰκονισμάτιον, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ ἦναι τοῦ πατρὸς της.

Κατ' ἐντολὴν δὲ τῆς Κ. Δημαρᾶ ἡ Ἑλίζα ἔδειξεν εἰς τὸν ἱατρὸν τὸ εἰκονισμάτιον. Μόλις οὗτος ἔρριψεν ἐν βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἔλαθεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν νεάνίδα, καὶ καταφιλῶν αὐτὴν ἀνεφώνει τραυλίζων, κόρη μου! κόρη μου! Ἡ Κ. Δημαρᾶ δὲν ἠδύνατο νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐκπληξίν της δι' ὅσα ἔβλεπεν, ἡ δὲ Ἑλίζα εἰς τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἀγαθότης τοῦ ἱατροῦ, ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐντετυπωμένη, εἶχε προξενήσει ἐντύπωσιν καλὴν δὲν ἠπόρησεν, ἀλλ' ὑπακούσασα εἰς τὴν φωνὴν τῆς καρδίας της, περιέβαλε διὰ τῶν βραχιόνων της τὸν τράχηλον τοῦ πατρὸς της, τοῦ δόκτορος Νέστορος, διότι οὗτος ἦτον.

Ἡ γραφὴς μου δὲν δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν χαρὰν τοῦ ἱατροῦ, μεμιγμένην ὅμως καὶ μετὰ λύπης, ὡς ἐνθυμούμενου τὴν ἀτυχὴ Ἑλένην· ἀλλ' ὅμως μετὰ τόσα ἔτη, ὅτε ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν εὐτυχίαν ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ἠδύνατο εἰμὲ νὰ εὐχαριστήσῃ ἀπὸ καρδίας τὸν Θεὸν διότι εὔρε τὴν θυγατέρα του.

Μετὰ τινὰ καιρὸν, τῇ συνδρομῇ τοῦ Νέστορος, ἡ Κ. Δημαρᾶ εὐτυχὴς πλέον διὰ τὴν ἐξασφαλισθεῖσαν εὐδαιμονίαν τῆς θετῆς θυγατρὸς της ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν της· οὐσα δὲ περιεργος, ὡς πᾶς τις ὅστις τὴν ἱστορίαν ταύτην ἀνέγνωσε, νὰ μάθῃ τί συνέβη εἰς τὸν Νέστορα μετὰ τὴν ἐκ Παρισίων ἀναχώρησίν του, καὶ πῶς παρήλθον δώδεκα ἔτη χωρὶς νὰ πληροφορηθῇ τις τί εἶχεν οὗτος ἀπογίνει, τὸν παρεκάλεσε νὰ τῇ διηγηθῇ τὰ κατ' αὐτόν· ἡ δὲ διήγησις τοῦ Νέστορος εἶναι ἡ ἑξῆς.

Μεγίστην εἶχομεν ἐπιθυμίαν ἐπαναλαμβάνοντες τὴν διήγησίν του νὰ ἠδυνάμεθα νὰ χρωματίσωμεν αὐτὴν δεόντως, τὸ παθητικὸν ὅμως τῆς ἐκφράσεώς του μᾶς εἶναι δύσκολον νὰ παραστήσωμεν. Ἰπάρχουσι περιστάσεις ἀφορῶσαι τὴν καρδίαν, τὰς ὁποίας δυσκόλως δύναται νὰ μεταδώσῃ γραφίς, καὶ μάλιστα γραφίς οὐχὶ πολὺ ἐξηλεκμένη, ὡς ἡ ἡμετέρα.

V.

Ὡς ἀνεφέραμεν, ὁ Νέστωρ παραλαβὼν τὴν κληρονομίαν τοῦ θεοῦ του, ἠθέλησε νὰ ἀναχωρήσῃ εὐθὺς ὅπως ἐπανεῖλθῃ εἰς τὴν πεφιλημένην του Ἑλένην, μὴ ἀναχαιτισθεὶς ἀπὸ τὰς παραστάσεις περὶ τῶν κινδύνων τῆς Ἰνδικῆς ναυτιλίας κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας τοῦ πλοῦ ἡ ἀνυπομονησία του ἦν τοσαύτη ὥστε δὲν ἠθέλησε νὰ περιμείνῃ τὸ τέλος τῶν κακοκαιριῶν, ἀλλ' ἐπεβιάσθη εἰς τὸ πρῶτον παρουσιασθῆν πλοῖον, διὰ τὴν Γαλλίαν ταξειδεῦον.

Ἀπασα ἡ περιουσία του, συνισταμένη ἐκ χρυσοῦ καὶ συναλλαγματικῶν διὰ τὰ καλλίτερα κατὰστάματα τῆς Εὐρώπης, περιεκλείετο εἰς κιβώτιον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἀπεμακρύνετο.

Ἐπὶ τινὰ καιρὸν ὁ πλοῦς ὑπῆρξεν εὐτυχέστατος, καὶ ὁ Νέστωρ ἔβλεπε μετ' ἀγαλλιᾶσεως πᾶσαν ἡμέραν παρερχομένην, ὡς πλησιάζουσιν αὐτὸν πρὸς τὸ ποθητὸν σημεῖον. Αἱ ζωηρότεραί του ἐπιθυμίαι ἐμελλον νὰ πραγματοποιηθῶσι, νὰ εὔρῃ δηλονότι τὴν σύζυγόν του καὶ νὰ δώσῃ τὰ πρῶτα φιλήματα εἰς τὸ τέκνον του, ὅτε αἰφνιδίως ἐξερράγη θύελλα ἀπέναντι τῆς νήσου Μαγαδασκάρ.

Ὁ πλοίαρχος βλέπων ἀπολλύμενον τὸ πλοῖον τοῦ διέταξε ν' ἀποβιβάσθῃσι τὰ ἐν τῷ πλοίῳ ὡς καὶ οἱ ἐπιβάται.

Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐπιβατῶν εἶχε κατὰβῆ εἰς τὰς λέμβους· ὁ δὲ Νέστωρ ἀκολουθῶν τοὺς ἄλλους μόλις εἶχε θέσει τὸν ἕνα τοῦ πόδα εἰς ρίαν ἐξ αὐτῶν, ὅτε ἄνεμος σφοδρὸς συντρίψας τὸν μέγαν τοῦ πλοίου ἰσθὺν ἐξοσφενδόνισε τὰ συντρίμματ' αὐτοῦ περίξ· ἐν τῶν συντριμμάτων τούτων ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ Νέστορος καὶ τὸν ἐπλήγωσεν εἰς τὴν κεφαλὴν· ὀλισθείσας ἐκ τούτου ἀπέβαλε τὴν ἰσορροπίαν τοῦ καὶ θέλων νὰ κρατηθῇ ἐπὶ τῆς λέμβου ἄφησε νὰ πέσῃ τῶν χειρῶν τοῦ τὸ πολύτιμον κιβώτιον, ἐν ᾧ περιείχετο ἡ μεγάλη περιουσία του, διὰ τὴν ὁποίαν ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην θαλασσοπορίαν. Οἱ ναῦται ἔσπευσαν νὰ τὸν βοηθήσωσιν, ἀλλ' ὅτε τὸν ἀπεβίβασαν εἰς Μαδαγασκάρ· δὲν ἠδυνήθη ὁ ἀτυχὴς νὰ ὑποφέρῃ τὴν δεινὴν ταύτην καταστροφὴν· ἡ ἀπώλεια τῆς περιουσίας του, ἡ ἐνώπιόν του μαινομένη θάλασσα, ἡ πληγὴ τοῦ τὸν ἔφερον εἰς παραλογισμόν. Οὕτως ἔχοντα τὸν μετέφερον εἰς τὴν πόλιν καὶ τοῦ ἐχορήγησαν πᾶσαν δυνατὴν θεραπείαν, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἐπὶ πέντε ἔτη ἡ ἀσθενεία του ἀνθίστατο εἰς πᾶσαν θεραπείαν, ἐπὶ πέντε ἔτη ἡ παραφροσύνη τοῦ ἂν κα ἀβλαβὴς δὲν ἔπαυσε. Διήρχετο τὸν καιρὸν ἐναγὶ καλιζόμενος εἰκονισμάτιόν τι κρεμάμενον εἰς τὸν λακμόν του, τὸ δὲ μόνον ὄνομα ὅπερ ἐπρόφερεν ἦτο τὸ τῆς Ἑλένης· οὐδεμίαν ἄλλην πληροφορίαν ἠδύνατο νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ αἱ ἀρχαὶ τῆς γῆσου, ὅπως κοινοποιήσῃσι τὴν τύχην τοῦ εἰς τὴν οἰκογένειάν του.

Τέλος ὁ Θεὸς τὸν ἐσπλαγχνίσθη· ἡ ἀσθενεία του ἔπαυσεν, ἡ δὲ ὑγεία του ἐπανῆλθε καὶ μετ' αὐτῆς καὶ τὸ λογικόν. Ἐκλαίει, διηγεῖτο τὰς δυστυχίας του, ὅτι διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὰς Ἰνδίας ὅπως παραλάβῃ μεγάλην περιουσίαν ἀπώλεσε τὴν σκυρὸν ἀνεκτίμητον, τὴν ἀγαπητὴν τοῦ Ἑλένης.

Εἰς τὴν διήγησιν τῶν δυστυχιῶν του πάντες ἔσπευσαν εἰς βοήθειαν· τῷ ἐχορήγησαν τὰ μέσα ὅπως πλεύσῃ εἰς Ρίον Ἰνέσιρον, ὅπου ἔξασκων τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἠδυνήθη ν' ἀποκτήσῃ περιουσίαν, ἂν ὅχι ὅσῃν ἀπώλεσεν, ἀρκετὴν ὅμως. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὦν ὁ μόνος ἐπιστήμων ἰατρός, ἐζητεῖτο παντοῦ, καὶ οὕτως ὅταν ἀπέπλευσε διὰ τὴν Γαλλίαν εἶχε κατορθώσει νὰ ἀπολαμβάνῃ ἐκ τῆς περιουσίας του 20,000 φράγκων εἰσόδηκα.

Τότε ὁ πλοῦς τοῦ ἦτον εὐχάριστος· ἔμελλε νὰ

ἐπανιδῇ τὴν πατρίδα του, ἀλλὰ τὴν Ἑλένην! Ἀφ' οὗτου τῷ ἐπανῆλθε τὸ λογικόν· πολλάκις εἶχε γράψῃ πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ὅμως οὐδεμίαν εἶχε λάβει ἀπάντησιν· δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐλησμονήθη παρ' αὐτῆς. Ἄμα τὸ πλοῖον προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα· ἔτρεξεν εἰς τὴν πρὸς τὴν Μεδεν ὁδόν. Φεῦ! εὖρε μὲν τὴν οἰκίαν εἰς ἣν ἄφησε τὸ εἰδωλόν του, οἱ ἰδιοκτῆται ὅμως αὐτῆς ἠλλάξαν. Ματαίᾳ ἀπέβη πᾶσα ἐρευνα· ἦν ἔκκαμε πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Ἑλένης. Περίλυπος καὶ πεζὸς ὠδύευσεν εἰς Παρίσιους, ἐπεσκέφθη τὴν ἐν τῇ ὁδῷ Ἀγίου Ἰακώβου οἰκίαν, ἀλλ' ἐπὶ ματαίᾳ. Με συντετριμμένην καρδίαν περιεπλανᾶτο ἐντὸς τῶν Παρισίων, ὅτε παρατηρήσας πλῆθος συνωθούμενον πρὸς τὴν θύραν μιᾶς ἐκκλησίας, ἐπλησίασε. Διὰ τοὺς πάσχοντας ἡ προσευχὴ εἶναι μεγάλη ἀνακούφισις. Εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐδέσθη εἰς τὸν Θεόν, ὑποσχθεὶς νὰ ἀφιερῶσιν τὰς φροντίδας καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν.

Ἐκτοτε διήρχετο τὸν βίον τοῦ εὐεργετῶν· πᾶς ἀξίωτος δυστυχὴς ἐβοηθεῖτο παρ' αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἔμαθε τὴν σύστασιν τῶν ἱατρῶν τῶν πτωχῶν, πρῶτος ἐζήτησε τοιαύτην θέσιν.

Ἡ Θεία πρόνοια τὸν ὠδήγησε πρὸς τὴν Κ. Δημαρᾶ, ὅπου εὖρεν, ὡς εἶδομεν, τὴν θυγατέρα τοῦ ἡδὲ δὲ ὁ ἀγαθὸς ἰατρός ζῇ εὐτυχὴς μετὰ τόσας δεινοπαθείας, συντρέχων αἰετοτε τοὺς πτωχοὺς ἐν μεγαλοπρεπὲς μαυσωλείῳ ἐδέχθη τὰ ὅσα τῆς ἀτυχοῦς Ἑλένης, ὅπου συχνάκις ὁ Νέστωρ, ἡ Ἑλίζα καὶ ἡ Κ. Δημαρᾶ πηγαίνουσι καὶ προσεύχονται. πάντοτε ὁ ἰατρός εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ εὐεργετήσῃ, πάντοτε εὐρίσκει πικρίαν τινὰ νὰ καταπραύνη.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΓΝΩΣΕΙΣ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 14).

Οἱ ἀστρονόμοι οὐδέποτε ἔπαυσαν ἀποκρούοντες τὰς περὶ κινήσεως τῆς γῆς δοξασίας τοῦ Φιλολάου, τοῦ Πλάτωνος καὶ Νικητᾶ· ὁ ἐκ Σάμου Ἀρίσταρχος, ὅστις ἤκμαζεν ἀπὸ τοῦ 320 μέχρι τοῦ 250 ἔτους πρὸ Χριστοῦ, ἐφαίνετο ὅτι παρεδέχετο τὸ γεωκεντρικὸν σύστημα, εἰ καὶ ὑπεστήριζε τὴν ἀκίνησιν τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν περὶ τὸν ἥλιον περι-